

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

ΟΞΥΤΑΤΟΝ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΣΟΒΑΡΑΙ ΔΥΣΧΕΡΕΙΑΙ ΠΛΗΡΟΥΣ ΕΠΙΛΥΣΕΩΣ ΤΟΥ

Δηλώσεις τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας κ. Γρηγ. Κασσιμάτη

Ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας κ. Γρηγ. Κασσιμάτης προέβη εἰς τὰς κάτωθι δηλώσεις :

«Μὲ τὴν ἔναρξιν τῶν μαθημάτων τῶν σχολείων κατέστησαν ἐμφανεῖς ἐκ νέου εἰς τοὺς πολλοὺς αἱ μεγάλαι ἐλλείψεις, εἰς τὴν Μέσην καὶ Στοιχειώδη Ἐκπαίδευσιν, πού ἦσαν ἤδη γνωσταὶ εἰς τοὺς ἀρμοδίους. Ὅλοι γνωρίζομεν τὴν κατάστασιν. Διὰ τοῦτο τονίζομεν συνεχῶς καὶ δικαίως, ὅτι ἡ Παιδεία μας, ἰδίως δὲ ἡ Μέση καὶ ἡ Στοιχειώδης, πάσχει. Αἱ μεγάλαι, πράγματι, προσπάθειαι βελτιώσεως πού ἔγιναν, ἰδίως ἐν σχέσει μὲ τὴν τεχνικὴν ἐκπαίδευσιν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, δὲν ἤρκεσαν διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἀναγκῶν τῆς λοιπῆς Παιδείας. Διότι χρειάζεται μακροχρόνιος προσπάθεια. Ἐνῶ λοιπὸν ὅλοι γνωρίζομεν τὴν κατάστασιν καὶ τὰς δυσκολίας τῆς, ἐν τούτοις, μόλις διαπιστώσομεν μίαν συγκεκριμένην ἔλλειψιν, τὴν ἐντοπίζομεν, διαμαρτυρούμεθα δι' αὐτὴν καὶ ζητοῦμεν τὴν ἄμεσον διόρθωσίν τῆς. Οὕτω τὴν μίαν ἡμέραν οἱ γονεῖς τῆς μιᾶς πόλεως ἀπειλοῦν ὅτι δὲν θὰ στείλουν τὰ παιδιὰ τους εἰς τὸ Γυμνάσιον, διότι δὲν ὑπάρχουν καθηγηταί, τὴν ἄλλην ἀναγγέλλεται ὅτι εἰς τὸ Γυμνάσιον ἄλλης πόλεως διδάσκει Φυσικὴν ὁ καθηγητὴς τῶν Θρησκευτικῶν, τὴν ἐπομένην ἐρωτᾶται ὁ ὑπουργὸς πῶς θὰ μάθουν γράμματα τὰ παιδιὰ, ὅταν ὁ καθηγητὴς τῶν μαθηματικῶν τοῦ Γυμνασίου ἄλλης πόλεως ὑπηρετῇ εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ ἡ καθηγήτρια εἰς Κύπρον. Βάσιν τῆς πολιτικῆς μου ζωῆς ἀπετέλεσε πάντοτε ἡ ἀλήθεια. Τὸ νὰ ἔλεγα εἰς κάθε διαμαρτυρίαν πού προβάλλεται, ὅτι θὰ μελετήσω τὸ ζήτημα καὶ θὰ λάβω μέτρα, θὰ ἦτο ἴσως σύμφωνον μὲ τὸν κοντόφθαλμον σκοπὸν τῆς ἀντιμετώπισεως τοῦ θορύβου τῆς στιγμῆς. Δὲν θὰ ἦτο ὅμως ἀληθές, οὔτε εἰλικρινές, διότι δὲν εἶναι δυνατόν νὰ πραγματοποιηθῇ εἰς ὅλας τὰς καθ' ἕναστον περιπτώσεις τοιαύτη ὑπόσχεσις. Καὶ διὰ τοῦτο δὲν τὴν δίδω.

» Εἶναι, ἄλλωστε, γνωστὸν ὅτι μὲ τὴν αὐτοδιοίκησιν τῆς ἐκπαιδεύσεως, κατὰ βάσιν τὰς τοποθετήσεις καὶ τὴν κατανομήν τῶν καθηγητῶν καὶ τῶν διδασκάλων κάμνουν τὰ διάφορα Συμβούλια. Καὶ δευτῶς, διότι ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας πρέπει νὰ εἶναι ὄχι ὑπουργὸς τῆς διοικήσεως τῆς Παιδείας, ἀλλ' ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, πού τόσῃν ἔχει ἀνάγκην ἀντιμετώπισεως τῶν μεγάλων προβλημάτων τῆς σήμερον. Ὅταν ὀλοκληρωθῇ ἡ ἀντιμετώπισις αὐτῆ, θὰ ἀποκτήσουν αὐτομάτως πλήρη ἐποπτεῖαν τῆς εὐθύνης των καὶ τὰ Συμβούλια.

» Πέραν, όμως, τούτου, τὰ καθ' ἕκαστον προβλήματα δὲν διορθώνονται μὲ ἐμβολωματικὰς λύσεις. Διὰ τὸ τοποθετηθῆ ἕνας μαθηματικὸς εἰς ἕνα Γυμνάσιον, πρέπει νὰ φύγη ἀπὸ ἄλλο, τὸ ὁποῖον θὰ παρουσιάσῃ ἔτσι τὸ ἴδιον πρόβλημα. Διότι πρέπει νὰ μάθῃ τὸ κοινὸν ὅτι δὲν ὑπάρχει οὐδὲ εἰς καθηγητὴς τῶν φυσικῶν καὶ τῶν μαθηματικῶν ἀδιορίστος. Συνεπῶς δὲν ἠμποροῦν νὰ συμπληρωθοῦν τὰ κενά. Τὸ πρόβλημα εἶναι σοβαρὸν καὶ πρέπει νὰ ἀντιμετωπισθῆ κατὰ τρόπον ριζικόν. Καὶ θὰ ἀντιμετωπισθῆ. Οἰαδήποτε ὅμως λύσις καὶ ἂν προκριθῆ διὰ τὴν ἀντιμετώπισίν του, θὰ χρειασθῆ κάποιος χρόνος, διὰ νὰ ἀποδώσῃ. Δὲν δημιουργοῦνται διὰ νυκτὸς οἱ εἰδικοί καθηγηταί, οὔτε ἐφαρμοζονται διὰ μαγείας αἱ προσήκουσαι λύσεις.

Διορίζονται δύο χιλιάδες

Πρόγραμμα προσωπικοῦ καὶ κτιρίων

» Ἀνεξαρτήτως, ὅμως, τοῦ εἰδικοῦ αὐτοῦ θέματος τῶν Φυσικομαθηματικῶν καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις πού ἔχομεν ἀφθονίαν ἀδιορίστων στελεχῶν, ὅπως συμβαίνει μὲ τοὺς φιλολόγους, τοὺς θεολόγους, τοὺς γυμναστὰς κλπ. δὲν ὑπῆρχον μέχρι σήμερον αἱ ἀναγκαῖαι πιστώσεις, διὰ νὰ ἀντιμετωπισθοῦν ἐν τῷ συνόλῳ των αἱ ὑφιστάμεναι οὐσιαστικαὶ ἀνάγκαι. Αἱ πιστώσεις αὗται θὰ διατεθοῦν τώρα, κλιμακούμεναι εἰς τετραετὲς πρόγραμμα, ὅπως ἀνηγγέλθη καὶ διὰ τῶν προγραμματικῶν δηλώσεων τῆς Κυβερνήσεως εἰς τὴν Βουλὴν. Κατέστη, νομίζω, κοινὴ συνείδησις τὸ ὅτι αἱ δαπάναι διὰ τὴν Παιδείαν ἀποτελοῦν πραγματικὰς δαπάνας ἐπενδύσεων ἀξίας τῆς ἰδίας προσοχῆς μὲ τὰς ἐπενδύσεις διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς χώρας. Μὲ τὸ πρόγραμμα τὸ περιλαμβανόμενον εἰς τὰς προγραμματικὰς δηλώσεις τῆς Κυβερνήσεως θὰ διορισθοῦν ἐντὸς ὀλίγου, κατὰ τὴν νόμιμον διαδικασίαν, 1000 τουλάχιστον διδάσκαλοι καὶ 1000 περίπου καθηγηταί τῆς Μέσης Παιδείας. Ἰσάριθμοι θὰ διορισθοῦν καὶ δι' ἕκαστον τῶν ἐπομένων τριῶν ἐτῶν. Τότε ἐλπίζω, ὅτι ἡ ἀναλογία τῶν διδασκόντων πρὸς τοὺς διδασκόμενους, ἡ ὁποία σήμερον εἰς τὰς μεγάλας ἰδίως πόλεις καὶ διὰ τὴν Μέσην Ἐκπαίδευσιν φθάνει ἐνίοτε τὸ ἕνα πρὸς ὀγδοήκοντα, θὰ κατασταλάξῃ εἰς λογικὰ ὅρια, ἐπιτρέποντα τὴν πραγματικὴν ἐκπαίδευσιν τῆς νέας γενεᾶς.

» Εὐρύτερον δὲ πρόγραμμα συμπληρώσεως τῶν ἀναγκῶν εἰς σχολικὰ κτίρια θὰ ἐπακολουθήσῃ ἀμέσως, κλιμακούμενον καὶ αὐτὸ εἰς τέσσαρα ἔτη. Διότι καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ αἱ ἐλλείψεις μας, ἰδίως εἰς τὰ μεγάλα κέντρα ὅπου ὑπάρχει συσσώρευσις μαθητῶν εἶναι πελώρια.

» Διὰ νὰ ἐπέλθῃ ὅμως ἡ βελτίωσις, διὰ τὴν ὁποίαν ἐλπίζω ὅτι ὅλοι εἶναι βέβαιοι ὅτι θὰ ἀφιερῶσω ὅλας μου τὰς δυνάμεις (τοῦτο ἀποδεικνύει ἡ δι' ἐμὲ τιμητικωτάτη καθολικὴ εὐμενὴς ὑποδοχὴ τοῦ διορισμοῦ μου ὡς ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας) δὲν χρειάζονται μόνον πιστώσεις. Χρειαζέται καὶ πίστωσις χρόνου. Καὶ αὐτὴν ζητῶ ἀπὸ ὅλων, ἰδίως ἀπὸ τοὺς φορεῖς τῆς κοινῆς γνώμης. Τὰ μειονεκτήματα δὲν εἶναι μόνον ὅσα γράφονται. Εἶναι πολὺ, πάρα πολὺ περισσότερα. Δὲν λύνονται ὅμως εἰς τὸ πόδι, οὔτε διὰ νυκτὸς, οὔτε δυστυχῶς μὲ μίαν ἔκκλησιν

πρὸς τὸν ὑπουργὸν ἀπὸ τῶν στηλῶν τοῦ τύπου. Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἔχει πρῶτος ἀπὸ ὅλους βαθεῖαν συνείδησιν τούτου καὶ εἶναι ἀποφασισμένος νὰ βοηθήσῃ εἰς τὰ ἐνδεικνυομένας λύσεις, ὅπως τὸ ἀπέδειξεν ἤδη διὰ τῶν προγραμματικῶν δηλώσεων τῆς κυβερνήσεώς του.

» Ἐν τῷ μεταξὺ συνέστησα ἤδη ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς ὑπουργίας μου εἰς τὰς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας καὶ τὰ λοιπὰ ὄργανα τῆς διοικήσεως νὰ ἐξετάζουσι τὰ διάφορα ἐπὶ μέρους ζητήματα, διὰ νὰ προσπαθοῦν ὄχι φεῦ! νὰ τὰ λύουσι ριζικῶς, διότι τοῦτο εἶναι ἀδύνατον, ἀλλὰ νὰ τὰ ἰσορροποῦν ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν νόμων, εἰς τρόπον ὥστε νὰ εὐρίσκεται ἐκάστοτε ἡ περισσότερον ἱκανοποιητικὴ δυνατὴ λύσις.

Τὸν Ἰανουάριον τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον

» Εἰς δὲ τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον Ἐκπαιδεύσεως, τὸ ὁποῖον θὰ συγκαλέσω εἰς οὐσιαστικὰς ἐργασίας τὸν προσεχῆ Ἰανουάριον, θὰ θέσω ὅλα τὰ προβλήματα ποὺ ὑπάρχουσι πρὸς συζήτησιν, ἀφοῦ ἐν τῷ μεταξὺ νομίζω ὅτι θὰ ἔχουσι εὖρει λύσεις τὰ σχετικὰ μὲ τὰς πιστώσεις προβλήματα τοῦ ὑπουργείου Παιδείας.

» Ἐπιθυμῶ αἱ εἰλικρινεῖς καὶ ἔντιμοι αὐταὶ δηλώσεις μου νὰ θεωρηθοῦν ἀπὸ ὅλους ὡς μία πρόχειρος ἐπισήμανσις τῶν προβλημάτων τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Παιδείας καὶ ὡς πρότασις συνθήκης συνεργασίας μεταξὺ τῆς κοινῆς γνώμης καὶ τοῦ ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας διὰ τὸν κοινὸν ἀγῶνα πρὸς βελτίωσιν τῆς καταστάσεως. Ἡ χώρα μας ἀποδυσθεῖσα κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη εἰς μίαν συστηματικὴν προσπάθειαν ἀνασυγκροτήσεως, χάριν τῆς ὁποίας, ὅπως ἐτονίσθη καὶ εἰς τὰς προγραμματικὰς δηλώσεις μας, διετέθησαν ὅλα τὰ μέσα, ἤλθεν ἡ ὥρα νὰ ἀντιμετωπίσῃ μὲ τὸ ἴδιον πνεῦμα δημιουργίας καὶ τὰ προβλήματα τῆς Μέσης καὶ Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως. Καὶ θὰ τὸ κάμῃ».